

Lakialoite LA 1/2021 vp

Marko Kilpi kok ym.

Lakialoite laiksi lastensuojelulain 69 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa esitetään, että lastensuojelulain 11 luvun 69 §:n 2 momentti muutetaan siten, että lastensuojelulaitoksen johtajan tai hänen määräämänsä laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluvan henkilön päätettävissä oleva lapsen liikkumisvapauden rajoittamisen enimmäisaika lastensuojelulaitoksessa pidennetään nykyisestä 7 vuorokaudesta 30 vuorokauteen. Lisäksi aloitteessa esitetään, että yhtäjaksoisesti rajoittaminen saa jatkua enintään 90 vuorokautta nykyisen 30 vuorokauden sijaan.

PERUSTELUT

Lastensuojelulaissa on ilmennyt useita puutteita ja ongelmia, jotka ovat nopeasti kriisiyttäneet vakavalla tavalla lastensuojelun. Koulukodeissa ja muissa huostaanotettujen lasten ja nuorten sijoituspaikoissa lasten liikkumista ei ole enää voinut rajoittaa entiseen tapaan ja jopa puhelimen käytön rajoittamisesta on tehtävä hallinnollinen rajoittamispäätös. Jokainen lapsen kohdistuva rajoittamispäätös pitää tehdä tapauskohtaisesti ja yksilöllisesti arvioiden ja harkiten.

Merkittävimmän ongelman on muodostanut liikkumisrajoituksen poistuminen. Lapset ja nuoret voivat käytännössä poistua sijoituspaikastaan mielensä mukaan, minkä vuoksi päihde- ja väkivaltaongelmat ovat räjähtäneet vaarallisella tavalla käsiin. Lapsen kasvatukseen liittyy olennaisena ja luonnollisena osana rajat ja säännöt. Ne ovat välittämistä ja rakkautta. Valtaosa huostaanotetuista lapsista on jäänyt nimenomaan niistä asioista elämässään paitsi. Tällainen tilanne ei voi olla lastensuojelulain hengen mukaista, mutta nyt itsemääräämisoikeus on astellut perusoikeuksien yli, eikä se ole lapsen kasvatuksen eikä edun mukaista.

Sijoituspaikoissa voidaan yksilöllisellä rajoittamispäätöksellä rajoittaa 7 vuorokauden ajan lasten ja nuorten liikkumista. Se ei kuitenkaan auta käytännössä mitään, ja lyhyiden päätösten teko kuormittaa henkilöstöä. Lakimuutoksella rajoittamispäätöstä pidennettäisiin 30 vuorokauteen, mikä auttaisi tilannetta huomattavasti, jopa ratkaisevasti.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

lastensuojelulain 69 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lastensuojelulain (417/2007) 69 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 542/2019, seuraavasti:

69 §

Liikkumisvapauden rajoittaminen

Laitoksen johtaja tai hänen määräämänsä laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö voi päättää yhteensä enintään 30 vuorokautta kestävästä liikkumisvapauden rajoittamisesta. Jos rajoittamista on tarpeen jatkaa tai jos rajoitus alun perin määrätään 30 vuorokautta pidemmäksi ajaksi, rajoittamisesta tekee päätöksen 13 b §:ssä tarkoitettu lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä. Asiasta on viipymättä ilmoitettava lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle päätöksen tekemistä varten. Yhtäjaksoisesti rajoittaminen saa jatkua enintään 90 vuorokautta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Lakialoite LA 1/2021 vp

Helsingissä 2.2.2021

Marko Kilpi kok
Sinuhe Wallinheimo kok
Heikki Autto kok
Pauli Kiuru kok
Kai Mykkänen kok
Sari Multala kok
Sari Essayah kd
Ville Kaunisto kok
Jukka Kopra kok
Timo Heinonen kok
Päivi Räsänen kd
Wille Rydman kok
Ano Turtiainen at
Sanna Antikainen ps
Sheikki Laakso ps
Mari-Leena Talvitie kok
Janne Heikkinen kok
Anna-Kaisa Ikonen kok